

Убити због виђена

Пише: Страхиња Богдановић
недеља, 23 август 2009 18:49

Шокантна вест да бразилска полиција истражује да ли је један телевизијски водитељ наручивао убиства како би његова емисија имала већу гледаност, експресно је обишла планету пре десетак дана. И, очекивано, изазвала згражавање јавности на свим странама света.

Како па да не будете згрожени?! Неко је усмрђивао људе само да би му емисија била популарнија! Валас Соуза, ТВ звезда коју истражује полиција, плаћао је професионалне убице да раде оно што најбоље знају. А онда са својом екипом први стизао на места злочина. И после објављивао ексклузивне снимке жртава. Зато је његова емисија "Канал ливре" била најгледанија у Манаусу, главном граду провинције Амазон на северу Бразила.

У ствари, сумњају истражитељи, гледаност није била једини Валасов мотив. Соуза, иначе политичар и бивши полицајац, изгледа је умешан у трговину дрогама, па је од убистава која је организовао имао двоструку корист. Јер, погађате, плаћене убице слао је на своје ривале у подземљу. Ипак, то што је Соуза убиствима уклањао супротстављене криминалце, сасвим је споредан аспект ове мрачне приче. Јавна личност уплетена у организовани криминал одавно није никаква новост. Барем од Френка Синатре наовамо... Али, ТВ водитељ који наручује ликвидације и онда их користи за подизање гледаности, то је незабележено!

То није "убити по виђењу". Не, ово је "убити због виђења".

Истовремено, то што је Соуза урадио је – и веома глупо. Да није слао своје сниматеље за својим убицама, вероватно не би никада пао под сумњу. Заиста, просто је невероватно да је човеку који се успешно пентрао по неколико друштвених лествица (полицајац, политичар, водитељ), пала на памет таква несмотрена и непотребна дрскост. Бразилска полиција саопштава да истражује пет убистава, за која верује да их је организовао Соуза. Пет убистава?! Пет "ексклузива"?! Због само пет ексклузивних снимака, један од

најмоћнијих људи Амазона довео је себе на корак од доживотне робије?!

Одавно су психолози установили да сваки злочинац подсвесно жели да буде ухваћен. Али, ово што је Соуза урадио не може да се објасни тиме. Човек који плати убиство, а онда пошаље екипу своје ТВ емисије на место злочина чак пре него што се полиција тамо појави – што је урадио у барем два случаја – нема проблем на подсвесном, него на свесном нивоу. Тај проблем је посебан облик познате опијености сопственим моћима, карактеристичне за утицајне људе: опијеност моћима медија које контролишете.

Соуза је имао гледану емисију и помислио је да је недодирљив. Поверовао је да са том емисијом може да ради шта хоће. Зато сада са стрепњом чека резултате истраге која се води против њега. Ако се истрага заврши вероватним исходом, Соуза ће се наћи иза решетака, заједно са својим сином Рафаелом, који је већ у истражном затвору, под истим оптужбама као и његов отац.

Ако посматрате злочине Валаса Соузе из те перспективе, схватићете да то што је он урадио и није никакав преседан. Људи су склони томе. Да се осиле. Да постану бахати. Претерано дрски. И да зато страдају. А посебно су томе склони они који воде медије. Или их контролишу. Када је реч о моћи коју вам дају медији, самоубилачко срљање попут Соузиног малтене је неизбежно.

Да су паметни, они који планирају да 31. августа у српској скупштини гласају за предложени Закон о информисању, замислили би се над судбином Валаса Соузе. И судбином свих појединаца, држава, па и државних уређења, која су поверовала да их контрола над медијима штити од сваке одговорности. Можда би тако схватили где су погрешили Соуза, социјализам, Милошевић... Па би, можда, од таквог закона одустали из сасвим себичних разлога – како не би једног дана, гледаности ради, слали камере на место злочина који су претходно починили.